No. 1485 Zaterdag 15 Juni 1912. 29ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

BEZUINIGING.

Jaar in, jaar uit wordt er in den Kolonialen Raad gesproken over Bezuiniging.

Van Bestuurswege wordt telkens en telkens opnieuw geantwoord, dat het Bestuur diep doordrongen is van den duren plicht om zuinigheid te betrachten, dat zooveel maar eenigszins mogelijk is bezuinigd wordt, doch dat men thans dan ook gekomen is aan den uitersten grens.

De Raad, althans sommige leden van den Raad, deelt dit oordeel van het Bestuur niet.

Maar wat verstaat men dan wel onder het woord *bezuiniging?*

In het Voorloopig Verslag verklaart zich de Raad aldus:

„Zij bedoelden daarmede niet, dat op uitgaven die strekken tot ontwikkeling der economische hulpbronnen der Kolonie, uitgaven die dus productief te achten zijn, moet worden beknibbeld — maar in de eerste plaats dit, dat de gewone uitgaven, de kosten van de Bestuursinrichting, moeten worden ingekrompen. Dit nu kan op geen andere wijze geschieden dan door vereenvoudiging der administratie."

De Heer LANSBERG zeide bij de openbare behandeling der Begrooting, zeer duidelijk, wat hij onder bezuiniging verstaat.

„Mijnheer de Voorzitter, wil men ernstig streven naar een sluitend budget in afzienbaren tijd, dan behoort bij het doen van uitgaven, bij het voorstellen of aannemen van nieuwe posten, niet alleen gevraagd te worden of die uitgaaf, of die post, wenschelijk of zelfs nuttig is, maar vooral dit: of er urgentie bestaat, of die uitgaaf onafwijsbaar noodzakelijk is."

Het Verslag der Welvaartcommissie bestudeerende kwamen wij bij geregelde lezing van zelf aan Hoofdstuk IV *Middelen tot verbetering van den financieelen toestand.* En als Eerste Afdeeling werden aangegeven *Verbeteringen, bereikbaar zonder wijziging van het begrootingsrecht.*

In de Inleiding lazen wij:

„Verschijnt nog het tijdstip verwijderd, waarop de kolonie hare eigen lasten kan dragen. Met alle inspanning moet de komst van dien tijd in het belang zoowel van de kolonie als van het moederland worden bespoedigd.

Die wensch is vernomen bij de totstandkoming van het regeeringsreglement in 1865, nadat jarenlang het moederland zich aanzienlijke geldelijke offers voor Suriname had getroost; hij is thans even levendig als toen.

Voor ontmoediging op grond van de niet geslaagde pogingen in het verleden bestaat geen reden. Vele factoren voor economischen bloei zijn aanwezig, aan hun versterking of goede uitwerking werd echter nog niet genoeg aandacht geschonken. Een kolonie als Suriname vooruit te brengen kost tijd en geld.

Tijd — men bedenke slechts, dat het grootste deel der bevolking een halve eeuw geleden nog in slavernij leefde en het economische besef nog niet genoeg door een samenstel van maatregelen is bevorderd. Men vergete niet, dat het nijvere Britsch Indische bevolkingsdeel zich eerst in de laatste 15 jaar blijvend in de kolonie heeft neergezet.

In deze landbouwkolonie dateert de voorlichtingsdienst voor den landbouw nog slechts van 8 jaren her en is hij nog onvoldoende toegerust. Een goed ingericht landbouw-, speciaal grond-crediet, ontbreekt, evenals de onmisbare grondslag: een goed kadaster.

Maar ook geld is noodig om de noodzakelijke voorwaarden voor den bloei der kolonie te scheppen. In de laatste jaren heeft men dat in Nederland ingezien, al zijn de middelen door welke men het doel heeft trachten te bereiken, niet steeds gelukkig geweest. Toch is er geen reden thans de geldelijke hulp te staken die noodig is om Suriname zich te doen ontwikkelen tot een gemeenschap, in staat haar eigen kosten te dragen. Andere kolonies, wat bevolking en bestaansvoorwaarden betreft, niet in gunstiger omstandigheden dan Suriname, blijken wel ter dege in staat haar eigen kosten goed te kunnen maken en tevens in welvaart vooruit te gaan.

De vergelijking met Britsch-Guyana, waarvan een groot deel eenmaal tot onze koloniën behoorde, ligt voor de hand. Ook daar heeft men waarlijk niet minder dan in Suriname met moeilijkheden te kampen gehad. De welvaart in die kolonie hangt voor een overgroot deel af van het welslagen der suikercultuur, een hevige crisis heeft nog weinig jaren geleden een noodlottigen invloed daarop uitgeoefend en nog steeds zijn de moeilijkheden vele, al geniet men van enkele gunstige bepalingen bij den invoer van suiker in Canada. De slavernij is er eerder afgeschaft en langer is men bezig met uit Britsch-Indie immigranten onder contract aan te voeren, maar het blijkt, dat ook daar allerminst reeds de arbeidsprijs van dien aard is, dat de last voor de ondernemingen gemakkelijk is te dragen. De mijnindustrie is er geenszins van zóó groote beteekenis evenmin als die van de boschproducten, dat buitengewone hulpmiddelen ten dienste staan.

Toch kan deze kolonie, wier bodem zeker niet beter is dan de onze — het tegendeel is het geval — haar kosten dragen.

Er is geen reden om aan te nemen, dat dit in Suriname onmogelijk zou zijn.

Welke richting men naar onze meening dient in te slaan om de financieele onafhankelijkheid van de kolonie te bevorderen, blijkt uit hetgeen reeds in hoofdstuk II werd aangevoerd.

Niet in een beknotting van alle uitgaven, onverschillig of zij voor de toekomstige ontwikkeling al dan niet onmisbaar zijn, kan het middel gelegen zijn.

Reeds de naam van ons land, dat ook in den vreemde wordt beoordeeld naar de wijze waarop het zijn kolonien beheert laat dit niet toe. Evenmin het welbegrepen volksbelang, dat bij de bloei van een Nederlandsche kolonie is betrokken. Men moet met een blik op de toekomst krachtig durven aangrijpen om door verbetering van den economischen toestand te komen tot dien van den financieelen.

Dit neemt niet weg, dat elke overbodigheid in de besteding van gelden nauwgezet moet worden nagegaan en geweerd.

De eerste vraag, welke daarom dient te worden onderzocht, is, of de uitgaven zich te veel hebben uitgezet, of daarin weelde heerscht, welke behoort te worden teruggedrongen.

Op deze vraag heeft de Gouverneur Idenburg bij de indiening der koloniale begrooting voor 1908 een ontkennend antwoord gegeven. Meer in het bijzonder de uitgaven nagaande, welke voor het gewone huishouden van de kolonie zijn gedaan, kwam hij op grond van de medegedeelde cijfers tot de gevolgtrekking „dat de stijging der uitgaven ten opzichte van die der middelen niets onrustbarends heeft en getuigt van een voorzichtig financieel beleid"

Ook naar ons oordeel kan van weelde allerminst worden gesproken. Integendeel, er worden tal van uitgaven van gewoon onderhoud (openbare gebouwen, waaronder het gebouw van den Gouverneur) zoodanig besnoeid, dat te vreezen is, dat op den duur dit slechte onderhoud zich door hooge vernieuwingskosten zal wreken.

Indien daarom — en terecht — in Suriname gesproken wordt van bezuiniging en zuinigheid, zal men minder moeten denken aan een algemeen besnoeien van uitgaven, in de onderstelling, dat men daarmede te vrijgevig is geweest, maar meer zich moeten laten leiden door het algemeen beginsel, dat in elke huishouding, zoo ook in dien van den staat, met zoo gering mogelijke opofferingen zoo groot mogelijke uitkomsten moeten worden verkregen.

Dit beginsel leidt er toe 1o. wat de afzonderlijke diensttakken betreft, te trachten voor de onderscheidene werkzaamheden de meestgeschikte personen te verkrijgen 2o. wat den geheelen staatsdienst aangaat, met inkrimping van andere, die diensten vooral tot ontwikkeling te brengen, welke den economischen vooruitgang rechtstreeks of middellijk het meest bevorderen".

Tot zoover het Verslag.

Misschien gaat het anderen evenals het ons is gegaan. Wij lazen in bovenstaand Verslag een oplossing van de in onze Kolonie reeds jaren lang hangende moeilijkheid, dat de Raad vraagt om bezuiniging en het Bestuur verklaart dat er niet meer te bezuinigen valt.

Als de Commissie eens een onderzoek had ingesteld naar de gewone huishoudelijk uitgaven van Curaçao, zou zij zeer zeker hebben verklaard: dat van weelde allerminst gesproken kan worden, en veeleer te weinig aan 't huishouden der Kolonie wordt besteed. Immers, onze begrooting staat in geen vergelijking met die van Suriname, ook voor wat de gewone uitgaven betreft.

Als dus reeds van Suriname gezegd kan worden dat er geen weelde heerscht en er voor sommige takken van dienst zelfs te weinig wordt besteed, geldt dit in nog veel hoogere mate voor Curaçao.

Ons dunkt, dat de oplossing der moeilijkheid gezocht moet worden in 't goed begrip van wat zuinigheid is.

Men heeft ook een zuinigheid, welke de wijsheid bedriegt, en waardoor de economische ontwikkeling onzer kolonie in haar snelleren gang wordt belemmerd en tegengehouden, zoodat er zelfs vrees kan bestaan voor achteruitgang.

Zuinigheid verbiedt alle overbodige, nuttelooze uitgaven, en eischt zooveel mogelijk waar voor 't geld. Alle overtollige weelde is verboden; maar daarom staat zuinigheid nog niet gelijk met benepen schrielheid, waardoor men bang is voor iedere uitgave en deze niet dan gedwongen doet, omdat het niet goed anders kan en de uitgave onafwijsbaar noodzakelijk is.

Men ziet het uit bovenstaand Verslag. De wensch om tot een sluitend budget te komen bestaat reeds van 1865. En deze wensch is nog niet kunnen verwezenlijkt worden, omdat dit tijd er geld kost.

We zijn nog pas in het allereerste stadium. Door nu reeds te verlangen, wat eerst veel later te bereiken valt, streeft men naar het onmogelijke. De Raad toont hier dus te veel ijver. Het is een exces van deugd.

Onze ontwikkeling moet geleidelijk

FEUILLETON.

CURAÇAOSCHE DITJES EN DATJES.

Geen *Eustatiaansche*, maar *Curaçaosche* Ditjes en Datjes.

Veroorzaakt door 'n 500 mijl lange streep Caraïbisch zeewater.

Wat me weer naar de pen deed grijpen? 'n Dik pak folio-blanco werd me thuis gestuurd met complimenten van de Amigoe-redactie.

Au bon entendeur, etc.

Negeer nu eens zoo'n heusch-hoffelijke hint.

Dat gaat immers niet!

En daarom steek ik weer in zee, met mijn geschrijf onder de streep.

* *
*

Als buitenman begin ik natuurlijk met den Curaçaosche topic of the day: de droogte.

Nu ja, 'n boer klaagt altijd.

Maar ik ben geen boer, geen kwestie van.

(Is 't u wel eens opgevallen, hoe die 3 woordjes hier op Curaçao te pas en te onpas gelanceerd worden? 'n Goeie vent, 'n beste kerel, *geen kwestie van,* hoort men talloos maal. Dat kan er natuurlijk niet door.)

Van 'n oud-onderwijzer heb ik vroeger vaak moeten slikken: Ik heb al heel wat jongelui gekend, maar zoo'n jongen als jij, zoo'n...... (eenige epitheta) jongen, neen nooit.

Ik zeg hem na: Heb al heel wat droogte gekend, maar zoo'n droogte zoo'n...... (eenige epitheta) droogte neen nooit.

Had 't ongeluk eenigen tijd geleden met mijn oude groene Bovenwindsche zeebroek te gaan spazieren.

Al heel gauw trippelde 'n opgetogen processie uitgerammelde geiten met opgetrokken bovenlippen achter mijn pantalon, tuk op 'n hapje groenigheid.

Heb hun echter bijtijds ietwat hardhandig het onfatsoenlijke van hun begeerlijkheid aan 't verstand gebracht, ze verdwenen met hongerende oogen en hangende onderlip.

Voor geen tweede maal waag ik mij echter in dat costuum te midden van die desesperados, 'n soort Parijsche apachen.

Die pantalon is te koop voor 'n spotprijs.

Gisterenochtend 10.17 stond 'n ezel op mijn pleintje.

Had 't pas voor f 1.50 gerepareerde hek geforceerd.

Die X stralen-demonstratie stond en...... schrik niet, kauwde, AT.

Wat at ie?

Hij at met smaak, met glinsterende pretoogen, hij savoureerde met 't lipgesmak van 'n bon-vivant 'n stuk of wat weggewaaide pagina's van „Neerlandia". Ik heb 't beest met dien zwaren kost ze rammelend ingewand laten vullen, dacht nog over 't offreeren van 'n petit noir en 'n pousse, maar mijn hond was van 'n ander opinie en weg hobbelde ie met ze 'n buik vol letters, vaderlandsliefde en drukinkt.

Jammer, dat ik niet achter ze'n naam kon komen, die mijnheer heeft recht eerelid te worden van het Nederlandsch Verbond.

In den wandel noem ik 'm nu maar „Nederland", dat is tenminste hollandsch.

Hou me aanbevolen voor oude Neerlandia's.

Onder schooltijd zie ik, 'n dag of wat geleden, 2 jongens voor hun vadershut niksnutten.

Ik zeg: Ga naar school!

Zij zeggen: We mogen niet?

Zeg ik: Waarom niet?

Omdat we moeten oppassen, dat de ezels 't dak niet opeten.

Dit is historisch!

Of 't hier ook droog is!

Of 't hier ook skyscrapers zijn.

Nog meer feiten?

's Nachts schrikt mijn klepper voor 'n stervenden ezel aan den wegkant.

's Morgens vroeg is 't beest dood, de ezel bedoel ik.

Den daaropvolgenden ochtend resten van 't ezellijk niets meer dan 'n paar botjes.

Vroeger bleef zoo'n kadaver weken lang de lucht verpesten.

Nu eten de beesten alles. Wie weet hoe spoedig ze nu aan hun eigen beginnen.

Genoeg feiten, meer dan genoeg om te weten, dat alles hongert en dorst hier buiten, vooral de beesten.

* *
*

Curaçao is dor, is droog; Curaçao is droog en dor, zooals misschien nimmer te voren, en toch Curaçao is zoo onschoon niet.

Wel vind ik haar natuur, o zoo melancholisch, downverwekkend.

Ergens in de buurt van plantage Wacao is 'n heuvel, de naam is mij ontschoten, komt er ook niet op aan.

Van dien heuvel heeft men 'n pittoresk uitzicht op berg en dal en zee. Dat treft me altijd.

Die terra-cottaächtige bodem, door zaaid met cactus, die hun knokerige verschrompelde mummie-armen ten hemel deinen, verwaaide dividivi-boomen, die je 'n reuzenhandgroet toewuiven, en achter die heuvels van Sint Patrick, thalassa! thalassa! de zee, de zee, gloeiend in de pas opgaande zon, subliem zonder weerga.

Bonken wolken van goudbrocaat rijen, stapelen zich om en op het levenbrengend schitterglansketsend oog van den dag, en de lillerige sputterende zeedeining lijkt mij toe 'n ziedende massa van goedgepoederd kwik.

Neen neen, onschoon is Curaçao niet! Ook met de zon half verscholen achter de wolken, krijgt men over al die naakte dorheid 'n diepte van toon, 'n zacht mollige kleurmengeling, 'n clair en 'n obscur, wat 'n ieder, 'n weinig impressionistisch aangelegd, imponeeren moet

Maar toch ondanks al deze matte kleureuschoonheid, ja misschien juist daarom, is de Curaçaosche natuur overvuld van spleenbacillen.

't Maakt je down, hypochondrisch. Heb achter mijn huis 'n klapperbosch. Noemt me nu niet gelukkig met dat bezit, want er is niets wat je treuriger, melancholischer stemt, dan dat eeuwig geruisch van die palmen.

'n Vriend van me — de geniale man, helaas, is juist met Dreadnought naar boven gezeild — kon ongeevenaard eenig voordragen een van Guido Gezelle's bekende zangen:

„O 't ruischen van het ranke riet!

„O, wist ik toch uw droevig lied!"

Zoover ik mij kan herinneren, heb ik nooit veel aandacht geschonken aan rietstengelgeruisch, maar zeker schijnen aan hetzelfde euvel te laboreeren als mijn palmen, want droevig is dat eeuwig lied, o zoo droevig.

Met 'n kleine variatie, zou ik Gezelle na kunnen zingen:

„O, 't ruischen van den ranken palm!
„O, wist ik toch uw droeve psalm!
„Wanneer de wind voorbij u voert
„en buigend uwe bladen roert,
„gij buigt, ootmoedig, nijgend, neer,
„staat op en buigt ootmoedig weer
„en zingt al buigend de droeve psalm,
„die ik beminne, o ranke palm!"

Ik wou, dat 't origineel van mij was. Wat zou ik dichten!

* *
*

En nu is 't welletjes.

Begrijpt goed, dat al deez' copie gefabriceerd is, onder dat triestig palmgeruisch.

En......

„Es wandelt Niemand ungestraft unter Palmen".

Dat verklaart veel.

De *Eustatiaansche* Ditjes en Datjes vloeiden mij gemakkelijker uit de pen, ik had daar de zee bij me, de zee die mij dierbaar is, die mij inspireerde. Ben meer zee- dan landkrab, altijd geweest.

Wat lastig is, nu ik mijn inspiratie puren moet uit kromgegroeide dividivi boomen, die toch intens-prozaisch zijn.

Vindt u dat ook niet?

Ik wel, geen kwestie van!

Jan Paul.

Curaçao 6 Juni 1912.

gaan en steeds krachtiger worden bevorderd. Maar, wij herhalen het, dat kost tijd en geld.

Niet in 't beknotten van alle uitgaven is de zuinigheid gelegen. Men moet met een blik op de toekomst krachtig durven aangrijpen om door verbetering van den economischen toestand te komen tot dien van den financieelen.

Reeds de naam van ons land, dat ook in den vreemde wordt beoordeeld naar de wijze waarop het zijn koloniën beheert, laat niet anders toe.

Holland mag niet den naam hebben van schriel en benepen, wel van zuinig, maar tegelijkertijd ook degelijk zijn koloniën te besturen.

GEDENKFEEST
VAN
Nederland's Onafhankelijkheid.
1813—1913.

Eenige bevreemding wekte bij mij het voornemen, om het volgend jaar ook in onze kolonie met bijzonderen luister het feest te vieren van Nederland's onafhankelijkheid.

Ik vermoed, dat de motieven voor een dergelijke herdenking, *althans voor zoover het onze kolonie geldt*, beduidend overschat worden, of om duidelijker te spreken, dat er te weinig rekening gehouden wordt met de geschiedenis onzer kolonie.

Alléén de historie heeft hier het recht uitspraak te doen.

Welnu *alléén* het Moederland herdenkt in 1913 het eerste eeuwfeest zijner onafhankelijkheid. Ons eiland deelde een eeuw geleden *niet* in die vrijmaking van vreemde overheersching.

In 1795 vielen de Vereenigde Nederlanden den Franschen in handen, vormden van toen af de Bataafsche Republiek en werden later onder Napoleon als een deel bij het Fransche Keizerrijk ingelijfd, waaraan in 1813 na den slag van Leipzig en de verjaging der Fransche troepen een einde kwam. Dat feit dus, dat Nederland, bevrijd van de Fransche overheersching, zijn onafhankelijkheid herwon en weder terugkwam onder het bestuur der vorsten van Oranje, wordt het volgend jaar herdacht.

Voor onze kolonie was de loop der gebeurtenissen, die zich in dat zelfde tijdsgewricht hier afspeelden, een geheel andere.

Bij de oprichting der Bataafsche Republiek in 1795 gingen onze eilanden rechtens mede in Fransch bezit over, maar werden niet direct van uit Parijs bestuurd, doch door den „Raad der Coloniën" in den Haag. Het is hier de plaats niet om opnieuw de tallooze pogingen, plannen en intrigues in herinnering te brengen door de fransche Agenten van Guadeloupe en Santo Domingo aangewend, om ons eiland onder het Uitvoerig Bewind dier eilanden te brengen. Het zij voldoende hier de volle aandacht er op te vestigen dat die pogingen juist de tegenovergestelde uitwerking hadden.

Aan de hopelooze verwarring, die hier heerschte, kwam den 11 September 1800 een einde, toen WATKINS, de commandant van het Engelsch fregat *Nereide* ons eiland voor Engeland opeischte en in bezit nam, en de Franschen van hier verdreef. Dit *Engelsch* tusschenbestuur duurde slechts tot den 27 Maart 1802, toen onze kolonie bij den vrede van Amiens weer onder de Bataafsche Republiek terugkwam en het jaar daarna op den 13 Januari officieel werd overgedragen aan C. H. BUSCHMAN, kpt. ter zee en commandant van 's land's fregat van oorlog *Kenau Hasselaar*.

De volgende vier jaar waren zoo mogelijk nog rampspoediger voor Curaçao. Het waren de jaren der invallen der Engelschen, die onder TUCKER, BLIGH en LORD MURRAY beurtelings maar tevergeefs hun geluk beproefden, tot dat ten langeleste bij verraad en verrassing op Nieuwsjaarsdag 1807 het eiland den Engelschen onder admiraal Brisbane in handen viel.

Negen jaar bleef Curaçao zonder onderbreking in het bezit van Engeland. De vrede van Parijs in 1815 gaf het weer aan Holland terug. Den 27 Januari 1816 kwam Zr. Ms. linieschip, het grootste wat men in die dagen nog in onze haven gezien had, de *Prins van Oranje* met 84 stukken geschut onder Commando van den Schout bij nacht J. E. LEWÈ VAN ADUARD om het eiland in naam van Koning Willem I over te nemen.

Doch daar de Engelsche documenten hier nog niet waren aangekomen, duurde het nog tot den 4 Maart 1816 voor de Hollandsche vlag van de forten woei en met het *Oranje boven* kon begroet worden met.

De datum, dat Curaçao's bevrijd werd van vreemde overheersching en terugkeerde onder het gezag van Nederland en de Oranje-vorsten, is dus geen andere dan den 4 Maart 1816.

Die gedenkdag is daarom ook zeer juist den 4 Maart 1866 bij het *halve* eeuwfeest gevierd.

Ook in 1916 past het aan het tegenwoordig geslacht het eerste eeuwfeest van Curaçao 's hereeniging met het oude Moederland te herdenken.

P. A. E.

Naschrift van Redactie.

Niet de historie alleen heeft hier recht van spreken, ook het medeleven met het Moederland.

Als er in Nederland een groot nationaal feest gevierd wordt, is het alleszins passend, dat ook de Koloniën medejuichen met het Moederland, vooral, wanneer het initiatief tot deze feestviering in de Kolonie uitgaat van het Algemeen Nederlandsch Verbond, dat juist ten doel heeft meer eenheid te brengen tusschen Moederland en Koloniën.

De Kolonie als zoodanig kan dan later op den historischen datum dankbaar herdenken, hoe zij 100 jaar geleden weer kwam onder de roemrijke Hollandsche vlag.

A. N. V.

Woensdagavond 12 Juni ll. hield het Bestuur der Groep „Nederlandsche Antillen" een vergadering ten huize van den Ondervoorzitter, den Weleerw. Heer R. J. C. WAHLEN.

Aanwezig waren de Voorzitter de Heer H. P. DE VRIES, de Ondervoorzitter, de Secretaris C. S. GORSIRA J.P.Ez. en de leden L. v. D. VEEN ZEPPENFELDT, H. J. T. BOOMGAART en DR. M. C. HENRIQUEZ, terwijl de Heeren LANSBERG en CHUMACEIRO bericht hadden ingezonden verhinderd te zijn de vergadering bij te wonen.

Nadat de Voorzitter de vergadering heeft geopend en de notulen der vorige vergadering waren goedgekeurd leest de Secretaris het jaarlijksch verslag voor, dat goedgekeurd werd

De vergadering geeft den wensch te kennen, dat daarin nog zal worden opgenomen, dat het lichtbeeldentoestel in het afgeloopen jaar zulke uitstekende diensten heeft bewezen. Dat lichtbeeldentoestel werd op Bonaire en in de Militaire Cantine gebruikt, terwijl het bijna maandelijks bij de lezingen van den Heer C. K. KESLER, Hoofd der Hendrikschool, dienst doet.

Het kasboek wordt aan de Vergadering overgelegd, men ziet met genoegen, dat de achterstand gedekt is, en de schuld aan het ondersteuningsfonds kan worden betaald.

De Voorzitter geeft te kennen, dat Jongejuffrouw BOSKALJON, die eene bijdrage van de afdeeling zal ontvangen om in Nederland voor onderwijzeres te worden opgeleid, moeilijkheden ondervindt om hare uitrustings- en overtochtskosten te dekken. Hij verklaart in zijne hoedanigheid van vertegenwoordiger van de K.W.I. Maildienst voor eene eerste klasse passage naar Nederland in dit bijzonder geval slechts f 150 voor de overtocht van het meisje te willen berekenen. De vergadering aanvaardt dit aanbod met dank en besluit uit de middelen der vereeniging die kosten te bestrijden.

Voor de jaarlijksche Algemeene Vergadering wordt de bovenzaal van de Club „De Gezelligheid" als het meest geschikte lokaal geacht.

Het Bestuur dier instelling staat het bereidwillig af voor dit doel.

De Ondervoorzitter zal een geschikt persoon polsen om op die vergadering een passende lezing te houden, de Secretaris zal medewerking van het onlangs hier opgericht Philharmonisch Orkest vragen.

Besloten wordt den dag der algemeene vergadering vast te stellen, als men met de voorbereiding klaar is.

In de vacature, ontstaan door periodieke aftreding van leden, wordt door herkiezing der aftredenden voorzien. De Voorzitter de Heer H. P. DE VRIES zegt, dat hij tot zijn leedwezen het Voorzitterschap moet overgeven aan een zijner medeleden, daar zijne bezigheden hem niet veroorloven zich met den noodigen ijver aan de zaak te wijden. De Vergadering dringt bij den Heer de Vries aan, om als Voorzitter aan te blijven, deze echter volhardt in zijn besluit. Er wordt besloten deze aangelegenheid in een volgende vergadering te bespreken.

Het reeds door de leden van het dagelijksch Bestuur besproken plan om in 1913 het eeuwfeest van Nederlands onafhankelijkheid in de Kolonie te vieren vindt algemeenen bijval. Besloten werd om, evenals ter gelegenheid van de geboorte van Prinses Juliana, het Bestuur der Kolonie mede te deelen, dat de Afdeeling zich gaarne met de leiding der feestelijkheden zal willen belasten. Men is er van overtuigd, dat Curaçao niet zal nalaten het eeuwfeest op waardige wijze te vieren. Men merkt op, dat op Curaçao nog een andere plicht rust en wel het herdenken van den dag, waarop voor honderd jaren het eiland weer aan Nederland werd overgegeven. In beginsel wordt aangenomen, dat de noodige stappen zullen worden gedaan om ook, het zal in 1916 zijn, dien dag tot een nationalen feestdag te maken.

De Secretaris deelt mede, dat hij op zich genomen heeft een Neerlandianummer voor de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba samen te stellen en geeft een algemeen idee, hoe hij het denkt in te richten. Hij hoopt te kunnen rekenen op den steun van allen op Curaçao, die de eilanden meer van nabij kennen. De Ondervoorzitter zegt hem geschikte platen van de Bovenwindsche eilanden toe.

De Secretaris heeft een brief van den Heer J. A. Snijders Jr. ontvangen, waarin de wenschelijkheid wordt uitgesproken, dat Neerlandia voor den dag kome met een degelijk artikel over de haven van Curaçao. Er wordt in andere bladen zooveel hierover geschreven.

De Voorzitter is bereid een passend artikel te schrijven.

Allerlei treurige berichten komen in van den toestand op de eilanden Aruba en Bonaire van wege het uitblijven van den regen. Men herinnert aan het Ondersteuningsfonds en verzoekt den Secretaris de vertegenwoordigers op die eilanden aan te schrijven, om van hen te vernemen of er aanleiding bestaat voor het Verbond om bijstand te verleenen. Het idee is tot nu toe, om de gekweekte rente op het kapitaal voor dit doel te bestemmen.

Nieuwe Ontwerpen.

Verordening tot wijziging der Zegelverordening 1908.

Memorie van Toelichting.

Door de Algemeene Rekenkamer werd er op gewezen, dat volgens de redactie van No. 8 van artikel 61 der Zegelverordening 1908, zooals deze nu is, de quitantiën voor weduwen- en weezenpensioen niet vrij zijn van zegel.

Het komt ondergeteekende daarom gewenscht voor gemeld No. 8 zoo te wijzigen, dat ook voor weduwen- en weezenpensioen geen zegel vereischt wordt.

Keur ter aanvulling der keur, regelende de Straatpolitie op het eiland Curaçao (P. B. 1891 No. 12).

Memorie van Toelichting.

De tweewielige handkarren, die hier voor het vervoer van zware kisten en balen van de schepen naar de verschillende magazijnen worden gebruikt, zijn voorzien van gegoten ijzeren wielen van ongeveer 30 cM. diameter.— De velgen ter breedte van 6 à 7½ cM. zijn vastgegoten aan de speeken en deze laatsten aan 't aslijf.

Kan nu 6 cM. bij den geringen diameter van het wiel en in verband met den dikwijls zwaren last als eene minimum velgbreedte worden beschouwd, bepaald bezwarend voor het onderhoud der wegen is zij niet, zoolang het wiel een vasten stand op de as heeft en niet waggelt, ten gevolge van verslijting van het aslijf of de as.

Dikwijls worden echter handkarren gebruikt, waarvan de velg door verslijting tot de halve breedte is teruggebracht of aan de afgesleten zijde zaagvormig gekarteld en omgebogen is, of waarvan het wiel zijn vasten stand op de as verloren heeft en, in plaats van met de volle breedte, slechts met den kant op den weg drukt.

Dergelijke wielen vernielen de straten en wegen, waarover zij worden voortbewogen.

Nog erger worden de straten vernield, wanneer de velg geheel doorgesleten en bij een der speeken afgebroken is, zoodat bij iedere wenteling van het wiel de speek dan een gat in den weg stoot.

Karren waarvan de wielen een of meer der bovengenoemde gebreken hebben, worden hier dikwijls op de straten aangetroffen.

Ten einde een goed onderhoud der wegen mogelijk te maken en verdere vernieling te voorkomen, wordt deze aanvulling der keur, regelende de straatpolitie, voorgesteld.

Het komt ondergeteekende rationeeler voor om niet den werkman, aan wien de handkar wordt gegeven tot het vervoeren van goederen, maar wel den eigenaar, den huurder of den gebruiker van de handkar strafbaar te stellen voor de overtreding, daar de werkman in deze slechts als het instrument wordt gebezigd.

Het woord *gebruiker* heeft hier de beteekenis *van hem, die iets ter leen ontvangt*, als bedoeld in art. 1763 van het Burgerlijk Wetboek.

Tegen de hierbij strafbaar gestelde overtreding is slechts de minimumstraf in de aangehaalde keur bedreigd.

Verordening tot wijziging van de verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 No 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao.

Memorie van Toelichting.

Het is billijk, dat voor de Curaçaosche onderwijzers een betere gelegenheid wordt opengesteld om de akte als onderwijzer 2de klasse te behalen.

Het is bijna niet mogelijk voor hen, om zich hier behoorlijk voor het in art. 32, lid 1, sub c, der verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 No. 5) bedoeld examen voor te bereiden.

Zij zouden dit moeten doen door het nemen van privaatlessen, die zij meestal niet kunnen krijgen, omdat de onderwijzers, die ze kunnen geven, er geen tijd voor hebben.

De bijdragen, die volgens art. 44 der genoemde verordening van 6 October 1906 aan de besturen van bijzondere lagere scholen worden gegeven, zijn te laag.

De kosten van het bijzonder onderwijs komen daardoor voor een te groot deel ten laste van de Roomsch-Katholieke Missie, nagenoeg de eenige door wie hier dat onderwijs wordt gegeven en die, daar zij zelf betrekkelijk weinig inkomsten heeft, zich te groote opofferingen zou moeten getroosten, om aan de eischen van dat onderwijs te kunnen voldoen.

Het is daarom billijk, en ook in het belang der kolonie, dat de subsidie worde verhoogd, opdat niet, uit gebrek aan geld, vele nuttige en gewenschte verbeteringen in het onderwijs, die aan de volksontwikkeling ten goede zouden komen, moeten achterwege blijven of voor te langen tijd worden uitgesteld.

Bij het vaststellen der subsidie is ten volle rekening gehouden met den stand der koloniale geldmiddelen.

De bijdragen, die nu aan de Roomsch-Katholieke Missie voor hare scholen worden gegeven, bedragen volgens de begrooting van 1913, eene som van f 31.000.—

Volgens de voorgestelde regeling zal het bedrag der subsidie worden f45.410.—

Alzoo eene vermeerdering van f 14.410.—

Op alle Katholieke scholen te zamen gaan 4907 kinderen.

Per kind zal dus de subsidie bedragen f 9,25, wat zeker niet hoog kan genoemd worden.

Daar de besturen van de bijzondere scholen niet alleen nu en dan uitgaven hebben te doen voor het stichten, verbouwen en aankoopen van schoollokalen en het aanschaffen van nieuwe meubelen, maar ook jaarlijks veel geld moeten uitgeven voor het onderhoud van de lokalen en meubelen, komt het ondergeteekende gewenscht voor in deze het systeem te volgen, dat thans in Suriname geldt.

Zooals art. 45, 2de lid, der meergenoemde verordening van 6 October 1906 thans luidt, snijdt het, om zoo te zeggen, den weg af tot de verdere ontwikkeling van het bijzondere onderwijs.

Klassen van 80 kinderen zijn over het algemeen veel te groot. Doch hoe wil men geleidelijk tot kleinere klassen komen, als bepaald wordt, dat voor de meerdere onderwijzers, die daarvoor noodig zijn, geen subsidie zal worden gegeven?

Willemstad, den 11n. Juni 1912.

De Gouverneur van Curaçao,

NUIJENS.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Woensdagmorgen heeft de waarnemende Vicaris Provinciaal, Pastoor JACOBUS VAN BAARS, telegrafisch bericht ontvangen, dat tot opvolger van den Hoogeerw. Pater TER MAAT benoemd is de Hoogeerw. Pater GUALA WOLSKY.

De Paters der Missie van Curaçao verheugen zich algemeen over deze benoeming, daar Pater WOLSKY de volle sympathie van allen geniet. Z.H.Eerw. heeft een zelfden levensloop achter den rug als Pater TER MAAT. Evenals deze werd ook hij benoemd, terwijl hij Novicenmeester is in het klooster van Zwolle, en daarenboven Professor in de Welsprekendheid, terwijl hij vroeger Professor was aan het St. Dominicuscollege van Nijmegen.

Pater WOLSKY werd 9 Aug. 1872 te Schiedam geboren, trad in het klooster der EE. PP. Dominikanen te Huizen 23 Sept. 1891 en werd 20 Maart 1898 Priester gewijd.

Wij mogen den nieuwen Vicaris binnen een paar maanden hier verwachten.

Muziek.

De eerste publieke uitvoering in de openlucht was voor het Curaçaosch Philharmonisch Orkest een schitterend succes Het Orkest bestaat uit 29 musiceerende leden en den Directeur. Sterk genoeg, zou men zoo zeggen, en toch wil het ons voorkomen, dat een flinke versterking der strijkinstrumenten wel gewenscht is, althans voor openlucht concerten, de eenige waarvan men in de warme tropenlanden het meest genieten kan.

Niet, dat men Zondagavond niet algemeen genoten heeft, de stille aandacht der talrijke volksmenigte en het herhaalde applaus zijn daar om het tegendeel te bewijzen, maar wij vonden het jammer, dat zulke goed uitgevoerde muziek niet ten volle tot zijn recht kwam, omdat de wind veel tonen deed verwaaien. Misschien ook, dat door aanbrenging van een plafond voorkomen wordt, dat de klank te veel wordt opgeslurpt door het holle dak van de tent. Wij wijzen hier op om voor een ieder duidelijk te maken, dat er nog veel onkosten zijn. Alle muziekliefhebbers sporen wij daarom aan contribueerend lid te worden en door een kleine bijdrage van 50 cts per maand het Orkest in staat te stellen de onkosten, noodig voor een nog betere uitvoering, ook te kunnen maken, hetzij voor aankoop van nieuwe instrumenten en stukken, hetzij voor eenige verandering aan de tent.

Intusschen moet het *Orkest* niet meenen, dat, wat gegeven werd, niet reeds zeer mooi was. Slechts in het belang van het *Orkest* en het Publiek meenden wij bovenstaande opmerking te moeten maken, maar het is volstrekt geen aanmerking en van harte hopen wij het *Orkest* nog meermalen, ook buiten, te hooren.

Tot wederziens dus, en heel spoedig ook.

Hoedenindustrie.

Het Koloniaal Weekblad heeft een hoofdartikel gewijd aan het Verslag van den Heer COHEN HENRIQUEZ over zijn reis naar Porto Rico.

Op het slot schrijft de Redactie:

Zooals de lezers van Het Kol. Weekblad zich zullen herinneren, heeft ook Oost en West en Boeatan veel belangstelling betoond in deze vlechtkunst en door tentoonstellen, berichten als anderszins er de aandacht op gevestigd. Er is toen gebleken, dat voor de afname in Europa beslist noodig is, dat contracten kunnen worden afgesloten voor de levering van minstens eenige honderden hoeden, telkens van een bepaalden vorm binnen een aangegeven tijd.

Zou daartoe op Curaçao een goede organisatie te treffen zijn?"

Wat een vreemde vraag is dat nu! Wel wis en zeker kunnen hier contracten worden afgesloten voor levering zelfs van duizenden hoeden binnen een bepaalden tijd. Dat gebeurt toch herhaaldelijk. Hoe zou het anders mogelijk zijn, dat wij het vorig jaar voor een half milloen aan hoeden uitvoerden.

Als iemand inlichtingen verlangt is hij bij den Leider van den vlechtcursus, den Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ, aan een zeer goed adres.

Maandagmorgen heeft de Heer HENRIQUEZ een openluchtmeeting gehouden op Sta. Maria. Wel 600 vrouwen en meisjes waren er bij tegenwoordig, en luisterden een uur lang met de grootste aandacht.

Morgen gaat de Heer HENRIQUEZ op Barber een dergelijke lezing houden.

We zijn op den goeden weg, en wij verheugen ons zeer over den toenemenden bloei dezer volksindustrie.

Benoeming.

Met de waarneming van het Generaal Advocaatschap is benoemd de eenigst gegradueerde Advocaat in onze Kolonie, MR. CH. ELLIS.

Tot hoofd der Hendrikschool is benoemd de Heer C. K. KESLER, die deze functie reeds een geruimen tijd tijdelijk waarnam.

Onze hartelijke gelukwensch.

Schipbreuk.

Een telegrafisch bericht melde Woensdagmorgen, dat de *Corazon de Maria* op de kust van Venezuela vergaan is.

Toen de loodsboot Vrijdagmorgen was uitgegaan naar den Engelschen schoener „Mary F. Chisholm" sloeg de boot tegen het schip en kantelde. De roeiers redden zich met zwemmen en hadden er nog een boven water te

houden die niet zwemmen kon, maar het nu gaat leeren om met het Koninginnefeest den eersten prijs te behalen.

Een vereerende opdracht.

De heer I. P. J. Kakebeeke te Goes is als Nederlandsch landbouwkundige bestemd binnenkort naar W. Indië te vertrekken, met de opdracht om daar in overleg met den directeur van Landbouw den weg vast te stellen, langs welken men geleidelijk een doelmatige inrichting van het landbouwbedrijf in die kolonie zal kunnen bereiken. Deze tocht zal gezamenlijk met Nederlandsche en enkele buitenlandsche organisaties gemaakt worden en is het vervolg van een in 1911 uitgebracht rapport betreffende den economischen en financieelen toestand der kolonie Suriname." „Het Vaderland."

Zou Curaçao weer worden vergeten?

Kon. West-Indische Mail.

Naar het Hbld. verneemt, beoogt de voorgestelde statuten-wijziging in hoofdzaak het verhoogen van het maatschappelijk kapitaal van f 5 millioen op f 7 millioen, om de mogelijkheid te openen over te gaan tot versterking der middelen wanneer dit wenschelijk zal zijn.

Mij. tot Expl. van den Curacaosche Haven- en Brugdienst

Aan het in te Amsterdam gehouden algemeene vergadering van aandeelhouders uitgebrachte verslag wordt het volgende ontleend:

De inkomsten der brug over het afgeloopen jaar wijzen eene aanmerkelijke verbetering aan. Zij bedroegen in 1910 f 6962 en in 1911 f 7980 De exploitatiekosten in 1911 bedroegen f 1748 tegen f 1762 in 1910. De kosten hier bedroegen in 1911 f 1319 tegen f 1354 in 1910.

Het voordeelig saldo over 1911 bedraagt incl. het saldo van 1910 f 4711 waarvan f 4500 dividend aan aandeelhouders, d. i. 4½ pCt.

't Gaat beginnen.

Naar wij uit goede bron vernemen is er officieel bericht gekomen, dat met de Duitsche boot Schwarzewald tegen medio Juli a. s. duizend K.G. springgelatine zal worden aangebracht.

Reddingsmedaille.

12 Juni 1912 heeft den Hoog Edel Gestr. Heer Gouverneur de bronzen eerepenning uitgereikt aan L. MEYER en O. SILLE wegens de door hun met levensgevaar verrichte redding van een drenkeling uit het water van het Waaigaat der haven in de Willemstad op Curaçao den 2n November 1911.

Weldadigheid.

Door het Bestuur van het „*Elias S. L. Maduro— Liefdadigheids-Fonds*" is het initiatief genomen tot het houden eener collecte langs de huizen der ingezetenen, om uit de opbrengst de verschrikkelijke armoede te lenigen, die op het oogenblik heerscht op het eiland Bonaire.

Scheepvaart.

Volgens mededeeling van den Heer Dr. E. BUERGE, Aspirant Vice-Consul van Nederland op Cuba, zal er tegen het einde van dit jaar een nieuwe stoomvaartverbinding der *Holland-Amerika-lijn* tot stand komen tusschen Rotterdam en Habana (Cuba).

* *
*

Volgens berichten van Aruba is het Amerikaansche motorjacht, eigendom van den Heer ADR. LACLÉ behouden op Aruba aangekomen en zal spoedig naar Curaçao komen.

West-Indische cultuurbank.

Er is plan tot oprichting van een cultuurbank voor de West, waarvan het denkbeeld reeds vroeger geopperd is door het Kamerlid dr. Bos, die ook in het tot stand brengen van de thans gevormde combinatie een werkzaam aandeel heeft gehad.

Aanvankelijk heeft men getracht tot een samenwerking te komen met de West-Indische belangen, die te Amsterdam in verschillende daar ter stede gevestigde ondernemingen vertegenwoordigd zijn. Daar echter het doel van de op touw te zetten onderneming, die in de eerste plaats een bankinstelling voor de West-Indische cultuurzaken zal moeten zijn, niet geheel in overeenstemming bleek te zijn met de zienswijzen van de Amsterdamsche geinteresseerden, zal, dank zij het initiatief van de Rotterdamsche Bankvereeniging, dezaak thans overwegend door Rotterdamsche belanghebbenden worden beheerscht. Behalve de genoemde bankinstelling heeft zich ook de firma Weise en Co. te R'dam. bij de oprichting geinteresseerd, terwijl van de Amsterdamsche belanghebbenden alleen de Surinaamsche boschexploitatie-maatschappij, voorh. Van Tubergen en Daam, van de combinatie deel uitmaakt.

De nieuwe bank, die in de allervoornaamste plaats een credietinstelling voor den landbouw zal zijn en in de tweede ook als algemeene credietbank zal fungeeren, zal een kapitaal hebben van f 1½ millioen, waarvan f 1 millioen preferente aandeelen en f 500.000 gewone aandeelen. De preferente aandeelen worden door een syndicaat, onder leiding van de Rotterdamsche Bankvereeniging, overgenomen. Besprekingen met de regeering gehouden over de op te richten cultuurbank, hebben er toe geleid, dat een wetsontwerp is opgesteld, hetwelk, naar wij vernemen, thans bij den Raad van State in behandeling is, waarbij de regeering de f 500.000 gewone aandeelen neemt, terwijl zij gedurende een zeker aantal jaren een rente van 5 pCt. garandeert op de preferente aandeelen. Het desbetreffende wetsontwerp zal binnenkort aan de goedkeuring van de volksvertegenwoordiging worden onderworpen.

De N. R. Ct. waaraan wij dit bericht ontleenen, teekent hierbij aan, dat deze onderneming veel zal kunnen bijdragen tot bevordering van de welvaart in onze West-Indische koloniën.

Oud-president Castro.

Volgens berichten uit Santa Cruz op Teneriffa zou de voormalige president van Venezuela, Castro, aan uraemie lijden. Zijn familie en de doktoren ontkennen echter nadrukkelijk dat Castro uit Amerika teruggekeerd is en verklaren, dat de geneesmiddelen voor een zuster van den oud-president bestemd zijn.

Hm! hm! Wie hoest daar?

Leger.

De sedert tot kapitein bevorderde 1e luit. der infanterie van het leger in Ned. Indië C. VAN ROGGEN, is met ingang van 16 Sept. eervol ontheven van den verderen duur van zijne detacheering bij de landmacht in West-Indië en zijn voor den tijd van drie jaren gedetacheerd bij de landmacht in West-Indië de 1e luit. der infanterie L. W. TAALE, H. W. L. VAN MEEUWEN en G. J. C. VERHOEVEN, allen van het leger in Ned. Indië en thans ingedeeld bij de Kol. Reserve.

Welkom.

Met de *Sardinia* is de kapitein der *Prinses Juliana* teruggekeerd uit Nederland. Wij heeten ZEd. welkom.

In verband met zijn terugkeer, zouden wij willen vragen, of hier niet kan geschieden wat in Suriname gebeurt. Daar worden aan den werf der Koloniale Vaartuigen jongens practisch opgeleid voor machinist. Zou dat hier ook niet kunnen op de *Juliana*? Dan had de Kolonie er ten minste nog eenig voordeel van.

Officieele berichten.

In den Raad van Beroep voor de Grond- en Gebruiksbelasting alhier zijn, gedurende den verloftijd van den heer H. FERGUSON, benoemd:

tot Voorzitter, het lid MORRIS E. CURIEL; tot lid, het plaatsvervangend lid, Mr. C S. GORSIRA en tot plaatsvervangend lid de heer A. JESURUN.

De klerk op Bonaire B. P. P. SCHRILS is benoemd tot scheepsmeter aldaar.

Aan den klerk SHRILS voornoemd is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Gedurende den verloftijd van den heer H. FERGUSON is de heer J. H. R. BEAUJON benoemd tot tijdelijk lid van den Raad van Bestuur op Curaçao.

Aan den kweekelinge bij het open baar onderwijs op Aruba. Mej. S C. EMAN, is tot herstel van gezondheid. eene maand verlof verleend.

Het tijd. hoofd der Hendrikschool alhier, C. K. KESLER, is definitief in die functien benoemd.

Aan den Advocaat generaal bij het Hof van Justitie alhier, E. S. C. de VEER ABRAHAMSZ is wegens gewichtige redenen, verlof verleend tot en met den dag voor zijn vertrek met verlof naar Nederland; en de praktizijn alhier Mr. W. CH. DE LA TRY ELLIS is gedurende den verloftijd van den titularis, belast met de functien van Advocaat-generaal bij voormeld Hof.

Bij Gouvernements-beschikking is eene quarantaine van tien dagen, met inbegrip van de reis, vastgesteld voor alle schepen, komende van Trinidad, wegens het aldaar voorkomen van twee gevallen van pest, met bepaling, dat de schepen, die buiten communicatie aldaar alleen passagiers ontschepen, lading en mails lossen, en mails aan boord nemen, in het vrije verkeer op Curaçao zullen worden toegelaten.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 14 Juni 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG		0 22
ZOUT per vat van 130 K.G.........	f	0 80
DIVIDIVI per K.G.........................	„	0 05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw	„	0 70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G........................	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G...........	„	1.20
WOL per K.G..............................	„	0,12
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„	0 45
BEENDEREN per K.G.................	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.............	„	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):		
Kwaliteit No, 1..........per dozijn	„	4.12½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	4,25
„ „ 2 „ „	„	5.50
„ „ 3 „ „	„	–––
„ „ 3 „ „	„	–––
„ „ 4 „ „	„	7 ––
„ „ 5 „ „ (OLA)	„	–– ––
„ „ 6 „ „	„	7
„ „ 7 „ „	„	9––
„ „ 8 „ „ (OLA)	„	9—
„ „ 9 „ „	„	
„ „ 10 „ „ (OLA)	„	12.50
„ „ 11 „ „	„	
„ „ 12 „ „ (OLA)	„	12.50
„ „ 13 „ „	„	
„ „ 14 „ „ (OLA)	„	
„ „ 15 „ „	„	—

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

104 ratten
32 muizen

Muziekuitvoering.

Zondagavond om 7.30 OVERZIJDE

1 Le Vétéran ...... Pas Red ...... [1e uitv.] Laffitte.
2 Pique Dame ...... Ouverture .... Suppé.
3 Estudiantina ... Valse .... E Waldteufel.
4 Le Retour du Conquerant ...... Fantaisie [1e uitvoering] Mourgue.
5 La Victtóre ou la Mort ... Pas Red ... (1e uitv. Chomel.
6 Fantaisie sur Robert le Diable ... Meyerbeer.
7 Ping Pong .. Polka ... W. P. Chambers.
8 El Asalto ...... Danza ..... J. Campos.

De Militaire Kapel haalt weer eens uit met dit mooie program, waarvan 3 nummers geheel nieuwe stukken zijn.

Waar de concurrentie al niet gevoeld wordt!

Maar de Kapel behoeft zoo gauw niet bang te zijn en kan best mededingers naast zich dulden.

Juist door de afwisseling der drie muziekkorpsen. van de Marine, van het *Orkest* en de Kapel is men eerst in staat de juiste waarde van elk op prijs te stellen.

H. M. Zeeland

is Zaterdag naar Suriname vertrokken en komt medio Juli weer in onze Kolonie terug.

Plantzaad.

Onder de Advertenties komt een bericht voor van den Heer G. B. DUSSEL, waarbij wordt aangekondigd, dat de Planters tegen kostprijs zaaizaad kunnen bekomen.

In verband met dit bericht zouden wij het Bestuur eerbiedig in overweging willen geven, of het geen aanbeveling verdient ook een flinke hoeveelheid plantzaad voor Kleine Mais te bestellen ter kostelooze verdeeling onder de arme buitenmenschen, die door oogstmislukking wel zonder plantzaad zullen zijn en geen geld hebben om er voor te betalen.

De Districtmeesters zullen wel aan kunnen geven, welke arme landbouwers hiervoor in aanmerking komen.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een Prospectus van de Vereeniging tot Bevordering van het Onderwijs op Curaçao.

Buitenlad.

DUITSCHLAND.

Keizer Wilhelm en Elzas-Lotharingen.

De heerscher over het machtige Duitsche Rijk, heeft weer eens woorden aan zijn lippen laten ontvloeien, 'die niet alleen in Duitschland, maar in geheel Europa de gemoederen in heftige beroering hebben gebracht. In die woorden heeft de Keizer uiting gegeven aan zijn ontevredenheid over den gang van zaken in het Rijksland, dat sinds korten tijd zelfbestuur had verkregen. Maar de bewoordingen waarin hij aan zij booze stemming lucht gaf waren grof en hartstochtelijk. Zij getuigden van lang ingehouden toorn. Zij werden uitgesproken tijdens een feestmaaltijd— ten huize van den staatssecretaris van Elzas-Lotharingen, Freiherr Zorn von Bulach. Inderdaad, het klonk als een oorlogsverklaring toen de temperamentvolle Keizer de dreigende woorden door de feestzaal liet weerklinken:

„Wanneer dit zoo verder gaat, sla ik uw grondwet aan scherven. Tot nu hebt gij mij leeren kennen van mijn goeden kant. Doch gij zult mij spoedig van een anderen kant leeren kennen. Wanneer er geen verandering komt, dan zal ik Elzas-Lotharingen maken tot een Pruisische provincie."

Het sensatie-bericht werd merkwaardig genoeg het eerst bekend gemaakt door de „Matin", de alles-weter onder de groote bladen. Maar juist de omstandigheid dat het de „Matin" was die de primeur er van gaf, was oorzaak. dat men er niet veel geloof aan hechtte.

Tegenspraak zou wel spoedig volgen. Maar in plaats van een dementie, kwam eene bevestiging, ofschoon men poogde de uitdrukkingen door den Keizer gebezigd, te verzachten.

De „Köln. Zeit." bevat het volgend officieele bericht over de befaamde uitlatingen:

„Tot heden is nog geen volledige verklaring afgelegd over de woorden, die de Keizer te Straatsburg gesproken heeft. Het schijnt in ieder geval zeker te zijn, dat de Keizer zich over de voorvallen in de rijkslanden zeer afkeurend heeft uitgelaten, en er op gewezen heeft, dat de zaken in Elzas-Lotharingen niet langer meer konden gaan, zooals tot dusver het geval is geweest Dat de Keizer de grondwet van de Rijkslanden niet zonder meer kan ter zijde stellen en Elzas Lotharingen bij Pruisen inlijven, spreekt vanzelf. Wanneer hij zich werkelijk zoo uitgelaten zou hebben, dan is dat waarschijnlijk een gevolg van de omstandigheid, dat hij den Elzassers er op wilde wijzen, dat door de gebeurtenissen in Elzas-Lotharingen, ook aan de grootste welwillendheid en het uiterste geduld een einde gemaakt kan worden".

En verder; „De Pruisische regeering is vastbesloten om aan haar eens genomen standpunt te blijven vasthouden. In hooge regeeringskringen bestaat daaromtrent slechts één opinie. Het feit, dat de uitlatingen des Keizers het eerst in de Parijsche bladen bekend geworden zijn, is als een tactloosheid te beschouwen, waaraan eenige heeren, die aan het dejeuner van den keizer hebben deel genomen, zich hebben schuldig gemaakt".

De burgemeester van Straatsburg, Dr. Schwende, heeft het telegraaf agentschap Wolff gemachtigd, de volgende verklaring te publiceeren: „Naar den geest zijn de uitlatingen van den Keizer juist weergeven, maar de bewoordingen ervan in de pers, zijn niet authentiek.

„In ieder geval heeft de Keizer toen hij ten aanzien van zekere po, gingen om 't land niet tot rust te laten komen, op de mogelijkheid eener inlijving van het land bij Pruisen wees, dit slechts in dien zin gemeend, dat zij (de inlijving) langs wettelijken weg door bemiddeling van de wetgevende lichamen in het Rijk zou moeten plaats hebben".

Hiermede is echter deze geruchtmakende zaak niet van de baan. Wij zullen er wel spoedig meer van hooren.

Reeds heeft Dh. Colshorn, lid van den Rijksdag, de volgende vragen tot de regeering gericht:

Is den Rijkskanselier de authentieke tekst bekend van de woorden, door den Keizer gesproken in Straatsburg, over een eventueele opheffing van de grondwet van Elzas-Lotharingen en van de inlijving van Elzas Lotharingen bij Pruisen? Is de Rijkskanselier in staat de authentieke tekst mede te deelen en neemt de rijkskanselier de grondwettelijke verantwoordelijkheid voor deze uitlatingen op zich?

Ook de sociaal-democraten moeten van plan zijn de befaamde gebeurtenis in den Rijksdag ter sprake te brengen.

Een rumoerige Rijksdagzitting.

Het heeft niet lang geduurd, alvorens de poppen aan 't dansen gingen in den Duitschen Rijksdag, naar aanleiding van 's Keizers fulminanten uitval tegen Elzas-Lotharingen. Reeds onmiddelijk ging 't lieve leven aan den gang, onder buitengewone belangstelling van het publiek, dat natuurlijk de komende herrie in de gaten had gekregen. Het debat begon met de begrooting van den Rijkskanselier waaraan zou worden vastgeknoopt de beraadslagingen over buitenlandsche zaken. De vragen die de afgevaardigde Colshorn, — naar aanleiding van de gewraakte woorden des keizers stelde, werden door von Bethmann-Hollweg in dien geest beantwoord, dat hij de zaak zou behandelen bij de algemeene beschouwingen over de begrooting.

De socialistische afgevaardigde Scheidemann, welbekend als Blauwe-Maandagsche ondervoorzitter, attaqueerde na een lange uitweiding over de binnen- en buitenlandsche politiek, het Straatsburgsche incident. De grootste straf voor Elzas-Lotharingen — zoo constateerde hij sarcastisch – was volgens de geuite bedreiging, de inlijving bij Pruisen. Een straf, gelijk met opsluiting in het tuchthuis, met het verlies van burgerlijke eererechten.

Daarop ontstond een heftig kabaal

bij de conservatieven, die als om strijd den spreker: foei ! toeriepen. Maar vriend Scheidemann stoorde zich daaraan niet en ging voort met scherpe hatelijkheden te debiteeren o. a. dat de inlijving voor de Rijkslanden gelijk stond met degradatie voor den soldaat, met de plaatsing in een depôt van discipline. Opnieuw werd: foei ! foei ! geroepen van den conservatieve banken en de Rijkskanselier wierp onrustige blikken op den voorzitter, die onophoudelijk de bel liet weerklinken, ten einde „Ruhe" te verkrijgen. Eindelijk bedaarden de gemoederen, van welke gelegenheid de president gebruik maakte om Dh. Scheidemann tot de orde te roepen. Maar het was aan doovemans ooren gezegd, hij sprak maar door. Zulks was den Rijkskanselier te kras, en met de boosheid op het gelaat, verliet hij, gevolgd door de ministers en door het hoongelach der sociaal-democraten de zaal.

Ook de leden van den Bondsraad liepen weg. En zelfs een deel van de conservatieve afgevaardigden keerde de zaal den rug toe.

Na Scheidemann kwam de Centrumsafgevaardige Dr. Spahn aan het woord, die in bezadigde woorden te kennen gaf, het ten zeerste te betreuren, wanneer Zijne Majesteit werkelijk de woorden had gesproken, die men hem in den mond legt. — De geest van verzoening in Elzas-Lotharingen zou daaronder zeer lijden. —

De conservatieve graaf Schwerin-Löwitz wilde over de uitlating niet spreken, vóór officieel vaststaat, wat de keizer gezegd heeft. Alleen wilde hij er den nadruk op leggen, dat de gebeurtenissen in Elzas-Lotharingen bewezen hebben, dat het geven van de grondwet een politieke fout is geweest, dat de conservatieven dus gelijk hadden, toen zij tegen stemden.

Terwijl de nationaal-liberale afgevaardigde von Calcer het woord voerde, kwam de Rijkskanselier von Bethmann-Hollweg weer de zaal binnen, door de sociaal-democraten met een ironisch: aha ! begroet.

Alsnu het woord nemend, verklaarde hij de volle verantwoordelijheid te dragen voor het door den Keizer gesprokene.

Uitvoerig gedocumenteerd stelde hij de geschiedenis in het licht van de fabriek in Grafenstaden en betoogde, dat de regeering het aan de handhaving harer waardigheid verplicht was, de leverantie te onttrekken aan een fabriek, waarvan de directeur voor zijn anti-Duitsche ideëen propaganda maakte.

Dat de fabriek de keus gelaten is, òf den directeur te ontslaan, òf waarborgen te leveren, dat er een einde komt aan deze vijandige stroomingen, is slechts een goedheid van de regeering, die niet behoefde te onderhandelen, doch eenvoudig de opdrachten had kunnen doen staken.

Verder gaf spreker een opsomming van andere gebeurtenissen, die het misnoegen der regeering hebben opgewekt. Aan dit misnoegen is door den Keizer uiting gegeven aan den burgemeester van Straatsburg in een kring van gasten. De Rijkskanselier protesteerde ten sterkste tegen de aanvallen op den persoon des Keizers gericht. Tal van Duitschers koesteren dienaangaande dezelfde gevoelens als de regeering. Dat 's keizers uitlating werd gepubliceerd in een blad als de „Matin" valt te wijten aan een betreurenswaardige onbescheidenheid.

„Er is geen toestand geschapen — zoo ging spreker met warmte voort — waarvoor ik de verantwoordelijkheid niet op mij neem, niet om hoofsche redenen, doch uit plicht jegens den staat. De keizer heeft er niet aan gedacht, den Bondsraad en den Rijksdag te passeeren. Wanneer verandering moet gebracht worden in de grondwet van het Rijksland, dan zullen Bondsraad en Rijksdag die aanbrengen.

Aan het slot zijner rede, gaf von Bethmann op vermanenden toon te kennen, dat deze verandering zullen voorgesteld worden, wanneer het Rijksland zijn optreden niet wijzigt. Als zoodanig dient de waarschuwing des keizers te worden opgevat.

Herhaaldelijk werd de Rijkskanselier tijdens zijn reden onderbroken door de socialisten en de Elzassers. Aan het slot klonk luid gesis, beantwoord door een bravo-geroep van rechts.

Door nagenoeg alle partijen — uitgezonderd natuurlijk die der sociaal-democraten — wordt de houding van den voorzitter Dr. Kämpf tegenover Scheidemann, als te weifelend en te zachtzinnig veroordeeld. Laatstgenoemde ging in het schelden en tieren waarlijk alle perken te buiten. En dat de Rijkskanselier van deze scheldpartij niet langer ooggetuige wilde zijn en met de ministers de zaal verliet, wordt niet meer dan volkomen natuurlijk geacht. Dit klemt te meer, als men weet dat Scheidemann in zijn rede, ook den persoon van von Bethmann-Hollweg op felle wijze aanviel. Zoo zeide hij o. m. dat niemand den eenzamen kanselier wilde steunen, omdat hij door alle partijen verlaten was en dat von Bethmann Holweg de man was die algemeen wantrouwen wekte.

Op het einde der zitting nam de Rijksdag het voorstel aan tot sluiting der debatten.

AMERIKA.

De verkiezings-campagne in de V. S. tusschen de beide republikeinsche concurrenten Taft en Roosevelt, ontaardt steeds meer in een allerergerlijkste scheld- en kijfpartij. Tot nu ging dit nog alleen mondeling, in de tallooze verkiezingsspeeches, waarvan Taft en Roosevelt, beide beschikkend over een zeldzamen ausdauer van physiek en stembanden, er soms 10 en meer op één dag houden. Thans heeft echter Roosevelt zijn toevlucht genomen tot het systeem der „open brieven", waarschijnlijk omdat hij den indruk van het geschreven woord blijvender acht dan dien van het gesproken woord, zelfs al komt dit uit zijn mond.

De eerste „open brief" van den oud-president is gericht tot de kiezers van den Staat. Minnnesota. Hij wijst dezen er daarin op, dat de eenige kans van Taft op een herkiezing tot president der V. S. hierin is gelegen, dat hij te Chicago een meerderheid krijgt, „die den wil van het volk niet zal weergeven". omdat Taft niet in de „primary"; staten een meerderheid van gedelegeerden kan winnen, doch alleen in de „convention"-Staten, waar de gedelegeerden onder 't oude systeem gekozen worden en de „boss" oppermachtig is.

En dan vervolgt Roosevelt: „Er is maar één candidaat die men tegenover de „bosses" (de politieke „bazen", die grootendeels voor de verkiezings-corruptie in de V. S. verantwoordelijk gesteld moeten worden) stellen kan. En dat ben ik. Elke stem voor Taft is één stem voor de bosses. Iedereen, die gelooft in politiek fatsoen en eerlijkheid, die is tegen de boss-heerschappij en voor een rechtvaardig geregeerd volk, en die opheffing wil van bijzondere voorrechten en een krachtig streven om sociale en industrieele rechtvaardigheid te verzekeren, kan dit doel alleen bereiken door voor mijn candidatuur op te komen. Ik ben de belichaming van een grootsche zaak, die alleen bevorderd kan worden door mij te steunen."

Op dit fraaie stuk, ergerlijk van zelfgenoegzaamheid, heeft het Taft-bureau te Wachington onmiddellijk geantwoord met een manifest, waarin Roosevelt voor de grootste „bos" van de geheele Unie en voor een willig werktuig in de handen der Trusts wordt uitgemaakt, terwijl hem in het bijzonder nog eens voor de voeten wordt gegooid, dat hij de United States Steel Trust en de Harvest Company, tegen wie hij weigerde een vervolging in te stellen, uit alle macht heeft geholpen en gesteund......

Tot zelfs de Amerikaansche pers, die op verkiezingsgebied anders aan heel wat gewend is, begint in te zien, dat het te bar begint te worden, en dat de nationale waardigheid ook naar buiten schade moet lijden door de Roosevelt-Taft-scheldpartij. De New-York Times noemt het een vernedering en een beproeving voor het land, dat de beide meest geziene leiders van de regeeringspartij het land afreizen en hun uiterste best doen om de kiezers te bewijzen, dat de ander oneerlijk, unfair, zeldzuchtig is en moreel zoowel als geestelijk ongeschikt voor het hooge ambt, waartoe ieder op zijn beurt door het volk is gekozen....

Advertentien.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

PLANTZAAD.

Ondergeteekende maakt bekend, dat door het Bestuur der Kolonie, wegens het groote gebrek aan plantzaad voor het aanstaande plantseizoen, is besteld eene hoeveelheid zaaizaad van Kleine Mais, Yellow Branching Doura, Jeruzalem Corn, Shallu Sorghum, Yellow Milo Mais, Boonen. etc. Zij die tegen kostprijs zaaizaden wenschen te ontvangen worden uitgenoodigd aan ondergeteekende ten spoedigste op te willen geven, welk zaad wordt verlangd en de hoeveelheid daarvan.

Curaçao, 14 Juni 1912.

De Landbouwkundige;

G. B. Dussel.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 8 JUNI – 22 JUNI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	G W Goodman	8 Juni	New-York	8 Juni	Maracaibo
Pr. der Nederl.	J P v d Borden	9 „	Amsterdam	10 „	New-York
Merida	A Johanson	10 „	Maracaibo	11 „	La Guayra
Merida	A. Johanson	12 „	La Guayra	13 „	Maracaibo
Maracaibo	G W. Goodman	13 „	Maracaibo	13 „	New-York
Philadelphia	Highborn	13 „	New-York	13 „	La Guayra
Prins Willem I	A R Nyboer	16 „	New-York	17 „	Amsterdam
Philadelphia	H Highborn	18 „	La Guayra	19 „	New-York
Merida	A Johanson	19 „	Maracaibo	19 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	22 „	New-York	22 „	Maracaibo
Pr. Willem IV	P C v d Graaff	22 „	Maracaibo	23 „	New York
Rossum	P Teenstra	9 Juni	Aruba	10 Juni	Rotterdam
Sardinia	W Lerche	14 „	Hamburg	15 „	Pto. Colombia
Niederwald	L Schubarth	15 „	Pto Colombia	15 „	Hamburg
Antonio Lopez	Autich	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Venetia	C Segebarth	12 „	Colón	16 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Carlota V	9 Juni	Maracaibo	9 de Abril H	8 „	Maracaibo
Refugio H	10 „	Aruba	Providence	11 „	Azua
Carlota H	11 „	Maracaibo	Virginia H	11 „	Vela de Coro
Olinda H	12 „	Barahona	Refugio H	11 „	Aruba
Maria H	12 „	Maracaibo	Zelma H	11 „	Rio Hacha
Virginia H	13 „	Vela de Coro	Lady C	12 „	Aruba
M F Chisholm I	14 „	St Thomas	Carlota V	13 „	La Guayra
Maracaibo V	15 „	Maracaibo	Venus V	11 „	La Guayra
			Saeta V	14 „	Vela de Coro
			Electra H	15 „	Maracaibo
			Carlota H	15 „	Pto. Rico

8 Juni is H. M. ZEELAND vertrokken naar Suriname, vanwaar zé na ± een maand weer hier zal terugkeeren.

Drukker:
B. L. BOGAERS.